

NAJ OSTANE SPOMIN, SLADEK KOT BONBON

Prvi šolski dan

mag. Katarina Kesič Dimic, prof. def.

(objavljeno v reviji Viva, avgust 2005)

Dobro vprašanje je, kdaj se zares začne prvi stres povezan s šolo. Mlade nadobudneže kaj kmalu začnemo spraševati: »Kdaj greš pa ti v šolo? Ali greš to jesen v šolo? Ali sta z mamico že kupila torbico?...« S takimi vprašanji okolica nehote malega otroka spravlja v neugoden položaj. Otrok, ki ima pri tej starosti še dokaj slabe časovne predstave, ne more preceniti, ali je dobro, da še nima torbice, ali je to že slabo in se mu mudi. Po novi zakonodaji, ki je postavila devetletko, jim je že tako eno leto otroštva ukradeno. Kajti šola ni šala in vsi otroci to zelo dobro vedo; tudi manjši. V šoli bo vse drugače kot v vrtcu. In ravno ta drugače je največji strah v glavah naših otrok. Tam bo nekaj drugačno. To drugačno pa je povsem neznano in strah pred neznanim in nedoločenim je najhujši. To vemo celo odrasli. Zato moramo tabuje podreti. Najlažje jih bomo podrli, če jih sploh ne bomo začeli oblikovati. Otrok ne smemo strašiti s strogimi učiteljicami in ocenami, še preden šolo vidijo od znotraj. O šoli začnemo govoriti šele, ko nam otrok sam začne postavljati vprašanja o njej. Pri odgovorih pa bodimo dosledni; prilagodimo jih otrokovemu razumevanju in razvoju.

STARŠI

Priporočljivo je, da v zadnjem tednu pred prvim šolskim dnevom, šolo obiščemo vsaj od zunaj. Zraven lahko povemo svoje izkušnje o svojem prvem dnevu.

Po dolgih počitnicah otroka začnemo tudi pripravljati na nov urnik (spanje, vstajanje, zajtrk,...). Začnite mu navijati budilko, da sam postane polnopraven del novega obdobja.

Branje naj vam postane del urnika. Res je, da otroci ne bodo znali brati takoj, ko bodo prišli v šolo. Si bodo pa s poslušanjem zgodbic oblikovali bogat besednjak in ponotranjili marsikatere jezikovne zakonitosti. Tudi starši morate biti zgled, zato veliko berite in otroka jemljite s seboj v knjižnjico. Če bo kot mali ljubil knjige, se mu kasneje zagotovo ne bodo priskutile preveč.

Veliko strokovnjakov priporoča pregled oči pri očesnem zdravniku pred vstopom v šolo. Neodkrite težave z vidom lahko povzročijo zmotne predstave o otrokovem razvoju ali celo zgodnje učne težave.

Veliko težav boste imeli prihranjenih, če boste vse otrokove stvari označili s posebno etiketo ali našitkom. Če otrok še ne prepozna svojega imena, mu zraven narišite še kak prepoznaven simbol. Pogosto se zgodi, da ima več otrok v razredu iste stvari in se boste s takimi označbami izognili sporu med otroki in morebiti s starši.

Če želite prvi šolski dan zabeležiti s fotografijami, se to že na začetku domenite z učiteljico. Lahko bi bilo preveč stresno za otroke in učiteljico, če bi jih nekdo ves čas nadlegoval z bliskavico. Seveda pa to še ne pomeni, da se z otrokom ne smete fotografirati pred šolo, doma in v razredu po končanem programu.

Z otrokom se veliko pogovarjajte in razčistite, katere so tiste težave, ki so pomembne za vas, da vam jih pove. Seznanite ga tudi z delom šolske svetovalne službe. Če ima otrok morebitne zdravstvene ali druge posebne potrebe je najbolje, da o tem čimprej odkrito obvestite učiteljico in šolsko svetovalno službo. Odkritega pogovora o težavah vam ne bo zameril nihče in vam bo zagotovo pripravljen pomagati. Učiteljico boste zagotovo spravili v neljub položaj, če ji boste prikrivali določene otrokove posebnosti in čakali, da sama naleti na njih. Z odkritim timskim delom boste lahko najlažje pomagali otroku.

Skratka težite k temu, da bo prvi šolski dan res nekaj posebnega. Ta dan si čas vzemita oba starša. Po končanem programu pa se odpeljite na krajši izlet ali kosilo. V glavnem nekam, kjer bo vašemu otroku všeč. Prvi šolski dan naj poteka sladko in lahko. Če dobro pomislite, se vsi spomnimo svojega prvega dne. In koliko med nami bi ga najraje pozabilo ali spremenilo?

Vtis prvega šolskega dne je kot abonentna vstopnica v vseh nadaljnjih devet let šolanja.

IN UČITELJI

Prav tako kot otroci imajo tremo tudi učiteljice. Tudi tiste, že vpeljane. Vsaki učiteljici je malce neprijetno pred celo gručo novih malih učencev in njihovimi zahtevnimi starši. Za učiteljico je to prav tako nekaj neznanega. Ne nepoznanega, vendar neznanega, saj je vsaka nova skupina otrok in staršev nekaj popolnoma posebnega.

Zato naj se nobena učiteljica ne odloči, da se na začetku ne bo smejala. Otroci potrebujejo jasna navodila, pričakovanja in meje. Tak način strogosti otrok ne bo prisilil, da se bodo lepše vedli ali bolj učili. Bodite taka učiteljica, ki se je sami še vedno z radostjo spomnite iz svojih osnovnošolskih let.

Prav tako je treba paziti, da z otroki nismo prijatelji. Lepo je, da ima učiteljica svoje učence rada in jih spoštuje, vendar jim mora biti odrasel vzor, ki ga otroci spoštujejo. Prvi teden ali dva je z novimi učenci pametno porabiti čas za učenje in navajanje na nova pravila in pričakovanja. Nič hudega, če se boste ob tem zamudili kako uro dlje od načrtovanega; tega kvalitetnega časa kasneje zagotovo ne boste obžalovali.

In ne pozabite: šolski program je zaradi otrok, niso otroci zaradi programa. Čimveč časa skušajte posvetiti otrokom in izdelavi didaktičnih iger.